

Auteurs Pagina Philip Staal, 15 december 2020

Verdronken in tranen

Archief Philip Staal

–Uit *Mijn erfenis* van Philip Staal

Tijdens een van Philips' vele bezoeken aan de Amsterdamse archieven begin deze eeuw valt zijn oog op een bijzonder document:

“Op 13 juni 1947, mijn zesde verjaardag, wendde [Peter Dierdorp zich per brief](#) tot het Nederlands Beheersinstituut (NBI) met het verzoek de stichting Bewindvoering Raamgracht 4 te Amsterdam tot bewindvoerder van de afwezigen Isaac Staal en Anna Staal-Cohen te benoemen.

Peter Dierdorp, de huisbaas van Anna en Isaac, had zijn Makelaarskantoor aan de Plantage Muidergracht, zo'n honderd meter van ons ouderlijk huis. In april 1943 namen mijn ouders hem in vertrouwen en gaven een gedeelte van hun waardevolle voorwerpen bij hem in bewaring. Maar mijn ouders, zo schrijft Peter, hadden hem geen volmacht gegeven tot het waarnemen van hun zakelijke belangen voor het geval ze niet zouden terugkeren. Aan deze mogelijkheid hadden mijn ouders niet gedacht of willen denken. In ieder geval hadden ze hiervoor geen voorzieningen getroffen.

Verder schrijft [Peter aan het NBI](#): ‘Het is noodzakelijk voornoemde afwezigen, Isaac en Anna Staal-Cohen, te doen vertegenwoordigen, daar ondergetekende enige voorwerpen van waarde in bewaring had genomen om te overhandigen aan de overlevende rechthebbende.’

Ik staar naar het document en vraag me af: wat is er met deze voorwerpen gebeurd? Wie heeft deze ontvangen? Mijn broer en ik hebben ze in ieder geval nooit gezien. Ik had dan ook geen flauw idee wat de materiële waarde van deze voorwerpen was. Maar één ding stond vast: de niet ontvangen voorwerpen vertegenwoordigden voor Marcel en mij een grote emotionele waarde.

Hoe meer ik vorderde met mijn onderzoek, hoe meer puzzelstukjes ik vond. Het beeld werd steeds duidelijker en daar werd ik niet vrolijk van. Hoe is het mogelijk dat zo velen profijt hebben gehad van de dood van mijn dierbaren?

Ik heb geen flauw idee hoe lang het duurde voordat ik uit mijn droom wakker werd geschud door de jonge man naast me in de studiezaal. Hij vraagt: ‘Is alles goed mijnheer? U ziet zo wit. Wilt u een glas water?’ Ik probeer iets te zeggen, maar mijn stem verdrinkt in tranen. Er komt geen geluid uit mijn keel. Ik kan alleen maar ja knikken.”